

SPIS TREŚCI

WSTĘP	9
-------------	---

ROZDZIAŁ I

POLITYKA CELNA – MECHANIZM ODDZIAŁYWANIA PAŃSTWA NA PROCESY GOSPODARCZE

1. Istota, geneza i typologia polityki celnej państwa	15
1.1. Pojęcie, definicja i interpretacja polityki celnej	16
1.2. Ewolucja roli i koncepcji polityki celnej w teorii i praktyce gospodarczej	28
1.3. Typy, rodzaje i modele polityki celnej	39
2. Instrumenty polityki celnej państwa	49
2.1. Cło – pojęcie, istota i rodzaje	53
2.2. Taryfa celna – instrument zarządzania obrotem towarowym z zagranicą	69
2.3. Prawodawstwo celne państwa – rola i znaczenie	73
3. Cele, zakres i efekty oddziaływania polityki celnej państwa	76
3.1. Cele, zadania i funkcje polityki celnej w systemie polityki gospodarczej	77
3.2. Efekty działania polityki celnej w teorii ekonomii	83
3.2.1. Czynniki określające efekty narodowego cła importowego	84
3.2.2. Cła w modelu równowagi cząstkowej	87
3.2.3. Cła w modelu równowagi ogólnej	91

ROZDZIAŁ II

WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA POLITYKI CELNEJ W POLSCE

1. Sytuacja gospodarcza Polski przed transformacją systemową	96
1.1. Polityka celna w systemie społeczno-gospodarczym PRL	97
1.2. Stan wyjściowy gospodarki u progu transformacji	102
2. Transformacyjne uwarunkowania polityki celnej	108
2.1. Pojęcie, istota i cele transformacji systemowej	108
2.2. Liberalizacja handlu zagranicznego – istotny element transformacji gospodarczej	114
2.2.1. Strategia otwierania gospodarki – zagrożenia, korzyści, dylematy	115
2.2.2. Rola i znaczenie polityki celnej w procesie otwierania gospodarki	119
3. Instytucjonalne uwarunkowania polityki celnej w Polsce	129
3.1. System prawa regulujący obrót towarowy z zagranicą	130

3.1.1. Ekonomiczna analiza prawa celnego – pojęcie, kryteria i metody oceny	132
3.1.2. Atrybuty prawodawstwa celnego w Polsce	137
3.2. Efektywność instytucji realizujących politykę celną w Polsce	154
3.2.1. Efektywność organizacji – pojęcie, kryteria i mierniki oceny	154
3.2.2. Efektywność administracji celnej w Polsce	163
4. Społeczno-polityczne uwarunkowania polityki celnej w Polsce	194
4.1. Grupy interesu w okresie transformacji systemowej	196
4.1.1. Pojęcie, istota i rodzaje grup interesu w gospodarce	196
4.1.2. Cele i metody działania grup interesu w sferze handlu zagranicznego	202
4.2. Przejawy działania grup interesu w kształtowaniu polityki celnej Polski	206

ROZDZIAŁ III

ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA POLITYKI CELNEJ W POLSCE

1. Globalne uwarunkowania polityki celnej państwa	231
1.1. Cechy współczesnego rozwoju handlu międzynarodowego	231
1.2. Wpływ globalizacji i regionalizacji na politykę celną państwa	237
2. Uwarunkowania wynikające z polityki traktatowej Polski	239
2.1. Polityka traktatowa wielostronna	240
2.1.1. Rola procesu integracji z Unią Europejską	240
2.1.2. Rola Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (CEFTA)	246
2.1.3. Rola stosunków umownych Polski z krajami EFTA	251
2.2. Polityka traktatowa dwustronna	252
3. Uwarunkowania wynikające z członkostwa Polski w międzynarodowych organizacjach ponadregionalnych	255
4. Skutki przystąpienia do Unii Europejskiej	260
4.1. Konsekwencje ekonomiczne	261
4.2. Konsekwencje prawne	268
4.3. Konsekwencje administracyjno-organizacyjne	270

ROZDZIAŁ IV

ZAŁOŻENIA I REALIZACJA POLITYKI CELNEJ W POLSCE

1. Ocena polityki celnej w procesie transformacji gospodarczej	274
1.1. Polityka celna jako przedmiot transformacji	274
1.1.1. Ewolucja polityki celnej	275
1.1.2. Periodyzacja polityki celnej	290
1.2. Polityka celna jako czynnik transformacji	294

1.2.1. Polityka celna a finanse publiczne	297
1.2.2. Polityka celna a rynek pracy	306
1.2.3. Polityka celna a inflacja	311
1.2.4. Polityka celna a handel zagraniczny	315
2. Ocena polityki celnej w procesie integracji z Unią Europejską	324
2.1. Polityka celna jako przedmiot integracji Polski z UE	324
2.1.1. Poziom i struktura ceł na towary przemysłowe	325
2.1.2. Poziom i struktura ceł na towary rolne	331
2.2. Polityka celna jako czynnik integracji Polski z UE	336
ZAKOŃCZENIE	342
BIBLIOGRAFIA	349